

**Pio atya és Karol Wojtyła:
Egy misztikus barátság története
Karol atya, a kapucinus barát és a rejtett stigma**

Mi történik, amikor két szent életútja találkozik egymással? Milyen hatással vannak egymásra, és az emberiség egészére? Ahhoz, hogy a 20. század e két kiemelkedő jelentőségű egyéniségének, e két nagy misztikusnak életébe bepillantassunk és megtalálhassuk a kettejük apostoli működésében fellelhető érintkezési pontokat, ugorjunk vissza közvetlenül a második világháború utáni időkbe.

A pápa ekkor XII, Pius, aki igen nagyra tartja a San Giovanni Rotondó-i barátot. Pio atya híre és népszerűsége már egész Olaszországban elterjedt, és rengetegen zárandokolnak el a Gargano-fennsíkra, hogy a kolostorban találkozzanak vele, meggyónjanak nála, vagy szentmiséjét meghallgathassák. Az éppen oda érkezők között találunk egy sovány, kissé beesett arcú fiatal papot, aki a távoli Krakkó egyházmegyéjéhez tartozik.

E látogatás köré már többféle legendát szöttek, és rengetegen rengetegféle dolgot terjesztettek róla. Ez volt ugyanis az egyetlen olyan alkalom, amikor a leendő pápa és a garganói szent találkozott egymással. Olyan találgatások is szárnyra kaptak, melyek szerint Pio atya megjövendölte volna a fiatal lengyel papnak pápává választását, sőt még az ellene majdan elkövetett merényletet is. 1981. május 13-án, vagyis a pápa elleni merénylet után ezt a feltételezett próféciaát több újság is leköszölte, melyek közül egy cikket még a kapucinus szerzetesek hivatalos olaszországi lapja, a Bollettino dei Cappuccini d'Italia is idézett. Egidio Ricucci kapucinus atya e lapban a következőket írta Pio atya feltételezett próféciaát idézve: „Fehér ruhádon vérfoltokat látok.” „Te a vér pápája leszel.” „Pápa leszel, és uralkodásod rövid lesz.” A kapucinus atyák a közreadott elbeszélést más sajtóforrásokra hivatkozva közzétették, és még azt is tudni vélték, hogy az érdekelt, vagyis maga Karol atya hogyan reagált a személyével kapcsolatos próféciaakra: „Mivel semmilyen lehetőséget nem látok arra, hogy pápa legyen belőlem, a többivel kapcsolatban is nyugodt lehetek. Rendelkezem ugyanis egyfajta különleges biztosítékkal arra vonatkozóan, hogy semmi súlyos dolog nem történhet velem.”

A Karol atya és Pio atya között lezajlott rövid beszélgetésben tehát a kapucinus atya valószínűleg előre látta a jövő eseményeit, egészen pontosan a Szent Péter téren eldőrdült lövéseket. Ez a történet nagyon szép lenne, de sajnos a valóság egészen más.

Igazság szerint kettejük találkozása 1948-ban, a húsvéti ünnepek alkalmával zajlott le. Ebben az évben a húsvét március 28-ára esett, és a húsvétot követő héten történt, hogy a fiatal lengyel pap, Karol atya, kihasználva szabadságát, a Gargano-fennsíkra utazott. A zárandokútra egy nála pár évvel fiatalabb diáktársa, Stanislaw Starowieyski kísérté el, aki ekkor még seminarista volt, együtt indult el Karol atyával Krakkóból, és ekkoriban együtt is lakott vele a Belga Intézet Kollégiumában. A Karol atya és Pio atya között lezajlott találkozáson tehát az egyetlen megbízható tanúja Starowieyski atya volt, aki papi szolgálatát Braziliában végezte, és ott is halt meg 1986-ban.

A fiatal Karol atya Rómában hallott Pio atyáról, eljutott hozzá a kapucinus szerzetes szentségének híre, valamint a neki tulajdonított csodás események elbeszélése. Értesült a barát stigmáiról, de a személye körül ekkoriban zajló vitákról is. Karol atya hármassal indult útnak a San Giovanni Rotondo-kolostorba: azért, hogy személyesen is láthassa Pio atyát; hogy részt vegyen az atya szentmiséjén; és ha lehet, szentgyónást is végezzen nála. Még egy különös információ számunkra, hogy Karol atya ekkoriban fejezte be teológiai tanulmányait Rómában, és kezdte el írni doktori értekezését, amelynek témája a következő volt: a hit doktrínája Keresztes Szent János szerint. Tudjuk, Keresztes Szent János az egyháztörténet egyik kiemelkedő

jelentőségű misztikusa, és a misztikus élet nagy tanítója volt. Mindezek alapján feltételezhetjük, hogy Karol atya utazásának okai között szerepelt a felsorolt három célon túl az az egyéni érdeklődés is, hogy személyesen is megismerhessen egy „élő misztikust”, aki már az egész világon a szentség hírében állt, és számos pap szentként tisztelte őt.

Karol atya és Stanislaw atya vonattal érkezik San Giovanni Rotondóba, ugyanazzal a közlekedési eszközzel, amellyel annak idején a Krakkóból Rómába vezető utat is megtették. Este érkeznek a városba, a húsvét utáni hét egyik napján. Karol atyának sikerül néhány szót váltania a szent stigmákat viselő baráttal. Csak egy-két szót, semmi többet. Természetesen a misztikus Pio atya számára a rövid idő nem jelenthetett akadályt abban, hogy mindazt, ami szándékában állt, elmondja a fiatal lengyel papnak.

A két fiatal pap a San Giovanni Rotondóban töltött első éjjelükön Maria Basilio asszony házában száll meg, A ház a kicsiny kolostori templommal szemben állt. Basilio asszony, aki Torinóból költözött San Giovanni Rotondóba, Pio atya egyik első lelki gyermeke volt, és az atyát harminc évvel korábban ismerte meg, a távoli 1918-ban. Miután néhányszor látogatást tett az atyánál San Giovanni Rotondo városkájában, végül úgy döntött, ide költözik, hogy az atya közelében élhessen. Szelíd, imádságos lelkületű, alázatos asszony volt, aki szívből jövő, igaz szeretetet érzett a stigmákat viselő Pio atya iránt. A következő reggel, még napfelkelte előtt a két fiatal pap a Santa Maria delle Grazie-templomba siet, hogy Pio atya miséjére várakozzon. Egyik tanúságtételében a későbbi II. János Pál így ír ennek a napnak az élményeiről és eseményeiről:

„Részt vettem a szentmisén, amely meglehetősen hosszú volt, és amely alatt Pio atya arcán végig a szenvedés jegyeit fedezhettük fel. Mélységesen szenvedett. Láttam a kezét, melyben a szentostyát tartotta. A stigmák sebhelyét fekete kötés borította. Mindannyian meg voltunk győződve arról, hogy itt, San Giovanni Rotondóban, az oltáron maga Krisztus mutatja be áldozatát, a vértelen áldozatot, amellyel egy időben azonban az atya kezén lévő vérző sebek mindvégig a keresztre feszített Krisztus áldozatára emlékeztettek bennünket.”

A pápa emlékezetébe mélyen bevésődik Pio atya személyisége, jelenléte, szavai. Olyan élmény ez, amelyről mindenki beszámolhat, akinek módjában állt részt venni a szent életű kapucinus miséjén. Mindenkit mélyen megérintett Pio atya szentmise közben tanúsított mélységes átélése és áhítata. Ezek láttán egyetlen jelen lévő lélek sem maradhatott közömbös, hatásuk alól senki nem vonhatta ki magát. A szentmisét követően Karol atya szentgyónáshoz járul Pio atyához, annak megfelelően, ahogyan azt már Rómából való indulásakor eltervezte. Ő maga beszél majd e különleges alkalomról Pio atya szentté avatási ceremóniáján, 2002 júniusának egyik verőfényesen napos vasárnapján.

II. János Pál így nyilatkozik tehát: „Pio atya az isteni kegyelem bőkezű szétosztója volt, mindenkinek a rendelkezésére állt a gyónás szentségének keretében. Kész volt mindenkit fogadni, és minden arra érdemes léleknek kész volt megadni a bűnei alól való feloldozást, vagy a számára szükséges lelki tanácsot.” Ekkor a pápa felemelte tekintetét az előre megírt szöveget tartalmazó papírlapról, és így folytatta:

„Fiatalkoromban én is részesülhettem ebben a különös kegyben, személyesen is átélhettem azt a szeretetteljes nyitottságot, rendelkezésre állást, amelyet az atya a bűnösökkel szemben érzett.” Majd pedig a pápa így folytatta:

„A gyónás szentségének kiszolgáltatása Pio atya apostoli működésének egyik különösen jelentőségteljes és jellemző oldala volt. Az atya hívek hatalmas tömegeit vonzotta ezzel San Giovanni Rotondo kolostorába. Még akkor is, ha ez az egészen egyedülálló gyóntatóatya sok esetben látszólag szigorúan és keményen bánt a gyóntatószéket felkereső zarándokokkal, a hívek, miután rádöbbenek vétküik nagyságára és őszinte bűnbánatot éreztek szívükben, visszatértek hozzá, hogy részesülhessenek a szentség békéltető ölelésében.”

Nagy jelentőségűnek tekinthetjük az itt elhangzott utalást Pio atya jól ismert „keménységére”, amellyel a bűnbánókkal szemben bizonyos alkalmakkal viseltetett. A pápa maga azonban a következő szavakkal jellemezte az atyát: „Pio atya igen egyszerű, világos és szűkszavú gyóntató volt, aki a maga egyszerűségében is azonnal, éles elmével látott át a bűnösök szívére, és nagy szeretettel bánt velük.” A fiatal Karol atyára igen nagy hatást tett a kapucinus szerzetes szentsége, a stigmák, valamint a tapasztalt hatalmas tömeg, aki az atya gyóntatószékéhez járult.

A pápa későbbi elmondása szerint ő és Pio atya találkozásuk rövid percei alatt egyetlen dologról beszélgettek: Pio atya stigmáiról. A fiatal Karol atya megkérdezte a szerzetest, vajon melyik stigma okozza neki a legtöbb fájdalmat. A fiatal pap úgy gondolta, hogy a legfájdalmasabb minden bizonnyal a szerzetes szívére viselt sebhely lehet, ám ő így válaszolt kérdésére: „Nem, a legjobban az a seb fáj, amely a vállamon van, amelyikről senki sem tud és nem is áll semmiféle kezelés alatt.”

Erről a sebhelyről az atya haláláig valóban senki sem tudott. Úgy tűnik, a szent életű szerzetes maga nem tett említést róla senkinek, kivéve a jövőbeli pápát. Pio atya egyetlen helyen sem ír vagy emlékezik meg erről. Csupán egyetlen egyszer mondott annyit egy falujából származó laikus testvérnek, hogy „a legtöbbet akkor szenved, amikor az ingét kell levennie”.

Modestino testvér akkor nem is értette meg pontosan az atya szavainak jelentését, ő maga erről így ír: „Én akkor arra gondoltam, a tiszteletreméltó atya bizonyára az oldalán lévő sebhely miatt érez nagy fájdalmat.” Az igazságra Modesto testvér csupán Pio atya halála után három évvel döbönt rá. 1971. február 4-én ugyanis a kolostor gárdiánja azzal bízta meg, hogy pecsételje le azokat a ládákat, melyekben Pio atya gondosan őrzött és egyenként celofánba csomagolt ruhadarabjait, és minden megmaradt holmiját tartották. Azon a februári napon tehát egy különleges ruhadarab került Modestino testvér kezei közé: ez nem volt más, mint egy gyapjúing, amelyet a stigmákat viselő Pio atya viselt. Ezen az ingen egy körülbelül tíz centiméter átmérőjű, kör alakú vérfolt volt látható, közvetlenül a jobb váll alatt, a kulcsont közelében. A heves fájdalom tehát, amelyet az atya érezhetett minden alkalommal, amikor az ingét levette, ebből a titokzatos sebhelyből származott, amelyről senkinek nem volt tudomása. Ekkor a laikus testvérnek eszébe jutott, hogy korábban valamely könyvben már olvasott „egy imát, amely a mi Urunk szent válláról szólt, amelyen a súlyos keresztfa terhe mély sebet nyitott, melyen keresztül láthatóvá vált Krisztus három szent csontja, és amely mérhetetlen fájdalmat okozott a szent Megváltónak. Ha pedig Pio atya saját testén viselte Krisztus szentséges sebeit és szenvedésének minden fájdalmát, akkor az is lehetséges, hogy Pio atya testében érezhette a Krisztus vállán ejtett seb fájdalmát is.”

Modestino testvér azonban még nem volt teljes mértékben biztos felfedezésének valódi jelentőségében, így hát a felfedezést követő este imájában kérte Pio atyát: ha igaz, amit aznap látott és gondolt, akkor az éjszaka folyamán az atya küldjön valami jelet neki. Ahogyan a testvér beszámolójában olvashatjuk, hajnali egy óra után egyszer csak arra ébredt, hogy vállában éles fájdalmat érez. Olyan érzés fogta el, mintha valaki kést szúrt volna a vállába, közvetlenül a kulcsontja mellett. A fájdalom olyan erős volt, mint írja, hogy ha még néhány perccel tovább tartott volna, bizonyosan belehal. A fájdalommal egyidejűleg a testvér egy hangot hallott, mely így szólt hozzá: „Így szenvedtem én is!” Ekkor különös illat töltötte be a szobát. A testvér szívét pedig Isten végtelen szeretetének érzése töltötte el. A testvér beszámolójában így ír:

„Különös érzés kerített hatalmába: amint a fájdalom múlni kezdett, megmagyarázhatatlan szomorúság kerített hatalmába. Testem el akarta utasítani a fájdalom érzetét, lelkem azonban, érthetetlen módon, óhajtotta azt! És ekkor mindent megértettem. Zavarodottság fogott el, mégis, megmagyarázhatatlan bizonyossággal tudtam, hogy Pio atya a kezén, a lábán és az oldalán viselt

stigmák, valamint a megostorozás és a töviskoronázás kínjainak elszenvedése mellett, mint egy új Cirenei Simon, éveken keresztül segített Jézusnak a kereszthordozásban, emberi nyomorúságaink és bűneink keresztjét cipelte Krisztussal együtt ő is. És erre az általa viselt ing élő bizonyosággal szolgált!”

Erről a sebhelyről a nyilvánosság csupán 1987-ben szerzett tudomást, és csupán egy, abban az évben rendezett konferencián beszéltek róla a nyilvánosság előtt. (San Giovanni Rotondo, 1987. szeptember 16-20.) A kérdés a kutatók előtt a torinói lepel kapcsán vetődött fel: a vászonkendőn ugyanis, amelyet Torinóban őriznek, látható egy sebhely, amelyet valószínűleg egy nehéz és érdes tárgy okozhatott, amelyet a férfi, akinek képmását a lepel őriz, a vállán hordozott. Ennek a súlyos és érdes tárgynak a nyomása okozta, hogy a megostorozás sebhelyei az egyik vállon eldeformálódtak, a sebszélek benyomódtak, és egy újabb, négyszög alakú sérülés rajzolódott ki rajtuk. Ennek kapcsán vetődött tehát fel a kérdés: ha Pio atya Krisztus sebeit viselte testén, vajon az ő vállán volt-e valamiféle sebhely vagy sérülés? A kérdést felvető kutató akkor ezt a választ kapta: erről nincs tudomásunk. Amikor azonban ezt követően megvizsgálják Pio atya ingét, megtalálják rajta a pirosas foltot, amely a jobb vállon viselt sérülés nyomait mutatja, amely sérülés keletkezhet például egy súlyos tárgy, kereszt cipelése nyomán.

Hozzá kell tennünk, hogy a torinói leplen az említett sérülés nyomai mindkét vállon megtalálhatók: vagyis mindkét oldalon, a vállrészen négyszög alakú sérülés nyomai láthatók, amely valószínűleg egy súlyos és érdes felületű tárgytól származhat, mint például a keresztfa horizontális tengelye, amelyet az elítéltek a vállán kellett cipelnie kivégzésének helyszínére.

A Pio atya vállán lévő sebhelyre tehát, amely 1971-ig teljesen ismeretlen volt a világ előtt, amelyet először Modestino testvér fedezhetett fel, majd a nyilvánosság csupán 1987-ben ismerhetett meg, maga az atya tett utalást még 1948-ban, a későbbi pápa, Karol Wojtyla előtt.

A II. János Pál pápa és Pio atya között fennálló különleges, misztikus kapcsolatra szolgál bizonyítékul a következő történet is. Egy nap Pio atya egyik legkedvesebb lelki gyermeke, Cleonice Morcaldi asszony szintén megkérdezte az atyát, melyik az a sebhely a testén, amelyik a legtöbb szenvedést okozza neki. Ugyanazt a kérdést tette tehát fel az atyának, mint a későbbi pápa. Az asszonynak azonban Pio atya csupán a fején lévő sebekről tett említést, és azok kapcsán nyilatkozta, hogy nagy fájdalmakat okoznak neki. Majd az asszony még egy, számunkra különleges jelentőségű kérdést tett fel az atyának. Ez így hangzott: „Krisztus mindkét vállán hordozta a keresztet, vagy csupán az egyiket?” Pio atya erre a következő választ adta: „Csupán az egyiket.”

Csak Karol Wojtyla tudott tehát e titokzatos sebhely létezéséről. A néphit és a hagyomány szerint egyébként ehhez hasonlatos dolog esett meg a nagyközépkori szenttel és misztikussal, Clairvaux-i Szent Bernáttal is. A szent apát ugyanis egy alkalommal imádkozás közben megkérdezte Jézust, mi volt a legnagyobb fájdalom, amelyet kínszenvedése alatt el kellett viselnie. Jézus a szentnek így válaszolt: „Volt egy sebhely a vállamon, három ujjnyi mély, három csontom is láthatóvá vált általa. Ezt a sebhelyet a kereszt hordozása okozta: ez volt az a sebhely, amely a legnagyobb fájdalmat okozta testemnek, és e sebhelyről az embereknek nincs is tudomásuk. Te azonban fedd fel e sebhelyet a keresztény hívek előtt, és tudd, hogy bármit kérnek is tőlem az emberek e sebhely erejéből, megkapják azt. És mindazoknak pedig, akik e sebhely dicsőségére és tiszteletére elimádkoznak három Miatyánkot, három Üdvözlégyet és három Dicsőséget, arra a napra eltörlöm minden bocsánatos bűnüket, halálos bűnüket megbocsátom, ők maguk pedig nem halnak hirtelen halált, haláluk pillanatában pedig meglátogatja őket a Boldogságos Szűz, és minden kegyelmet és isteni irgalmat megkapnak majd.”

Valóban, a mai napig létezik egy imádság, amely Jézus Krisztus vállának szent sebéhez szól. Az ima így hangzik:

Imádság a mi Urunk, Jézus Krisztus vállának szent sebéhez

Jézus Krisztus, jóságos Urunk, Isten legszelídebb báránya! Én, szegény bűnös, tisztelem és imádom a te szent sebedet, amelyet a válladon szenvedtél el, amikor nehéz keresztedet a kálvária lejtőjén hordoztad, amelyen át láthatóvá vált három szent csontod, és amelytől kimondhatatlan kínokat szenvedtél. E szent sebed érdemei által könyörgök hozzád, hogy légy könyörületes hozzám, és bocsásd meg minden vétkemet, minden bocsánatos és halálos bűnömet, halálom óráján pedig te állj mellettem, és végy fel engem a te dicsőséges és boldog országodba!” Amen.

Giuseppe Siri bíboros e szavakat nyilatkozta Pio atyáról:

„A stigmákkal, melyeket a testén viselt, és a többi testi és lelki szenvedésével, melyeket Pio atyának ki kellett állnia, az atya az emberek figyelmét Krisztus testére, mint megváltásunk eszközére irányította. Olyan nagy fontosságú igazság ez, hogy amikor az emberiség a történelem folyamán megfélemedezett erről, vagy megpróbálta elferdíteni azt, Isten minden alkalommal közbelépett, és figyelmeztette az embereket Krisztus szent testének jelentőségére, különféle eseményekkel, tényekkel és csodatettekkel. A mi időnkben óriási kísértésnek vagyunk kitéve arra vonatkozóan, hogy megfélemedezzünk Krisztus testének realitásáról. Isten tehát elküldte nekünk Pio atyát, és azt a megbízatást ruházta rá, hogy hívja fel figyelmünket az igazságra.”

A következőkben álljon előttünk egy újabb körülmény leírása annak megvilágítására, hogy milyennek is láthatta Pio atya Karol atyát a távoli 1948-ban, találkozásuk idején. Pio atya egyik lelki gyermekének, Galeone atyának tanúságtétele szerint mialatt Wojtyla atya a San Giovanni Rorondó-i kolostor kicsiny templomában tartózkodott, Pio atya a fiatal lengyel pap felé intett. Galeone atya nem étette pontosan e gesztus jelentését, de Pio atya felhívására odalépett Wojtyla atyához, hogy megkérdezze, nincs-e szüksége valamire. Apró jel lehetett ez, amely azt bizonyítja, hogy a zarándokok tömegében Pio atya felfigyelt a lengyel papra, és bár fizikai kapcsolatba, vagy hosszabb beszélgetésbe, mint mondtuk, nem elegyedtek egymással, a két misztikus lélek mégis összetalálkozott, és erre egész életük folyamán emlékeznek majd. Amikor tizennégy évvel később Wojtyla püspök majd szívességet kér Pio atyától, ő ezt válaszolja neki, mint régi ismerősnek tenné az ember: „Nem mondhatok nemet.” Pio atya tehát minden bizonnyal „meglátott valamit” a fiatal lengyel zarándokban, felismerte, hogy olyan ember áll előtte, aki a 20. század egyháztörténetére óriási hatást gyakorol majd. Pio atya bizonyára felismerte, hogy ez a férfi is sokat szenved majd, ám érzéseinek ekkor nem adott hangot, gondolatait szavakkal nem fejezte ki.

Két levél egy csodáért

Az említett 1948-as látogatás után nem tudunk más személyes találkozásról, amely a két misztikus között történt volna. Annál is inkább, mert Karol atya római tanulmányai végeztével visszatér hazájába, ahol fontos lelkipásztori munka vár rá. Tíz évvel Lengyelországba való visszatérése után, amikor Wojtyla atya a Jagelló Egyetem tanára, fiatalok lelkivezetését végzi, sőt még kirándulásaik alkalmával is velük tart, Pacelli pápa megbízásából levél érkezik Rómából, amelyben a fiatal lengyel atyát segédpüspökké nevezik ki. A kinevezés némileg váratlannak tűnhet, hiszen Wojtyla atya ekkor még csupán 38 éves. Azonban nem más javasolta őt a Vatikánnak, mint Eugeniusz Baziak, Krakkó érseke. 1958 júliusában tehát Wojtyla atya

tanítványaival töltött vakációját megszakítva Krakkóba utazik, és felkeresi az érseket. János Pál pápa később így emlékszik vissza erre az eseményre:

„Másnap Krakkóba érkeztem, és nyomban felkerestem az érseket, akinek átadtam Wyszyński bíboros, Lengyelország prímásának levelét, amely a kinevezésről szólt. Most is úgy emlékszem, mintha csak tegnap lett volna. Az érsek karon fogott, bevezetett az egyik terembe, ahol több más pap is várakozott, és ezt mondta: 'Habemus papam'. A jövőbeni eseményeinek ismeretében kijelenthetjük, hogy szavai prófétai erővel bírtak.”

1962-ben, Baziak érsek halálát követően Wojtyła atyát káptalani helynökké nevezik ki, gyakorlatilag ő irányítja Krakkó egyházkerületének ügyeit.

Az 1962-es év különös jelentőséggel bír számunkra: a „csoda éve” lesz ez, annak a latin nyelvű levélváltásnak az éve, amikor is Karol atya Pio atyához fordul és segítségét kéri egy fontos kérdésben. Rómában ekkoriban XXIII. János pápa uralkodik, aki már eldöntötte, hogy összehívja a hatalmas jelentőségű II. Vatikáni Zsinatot. A zsinat munkájának kezdetét, melynek során az egész római katolikus egyház új arculatot nyer majd, 1962. október 11-re tűzik ki. Wojtyła atya immár püspök, következőképpen a zsinati atyák sorának tagja. Október 5-én vonatra száll tehát, és elindul az örökvárosba más lengyel paptársaival együtt, hogy részt vegyen a zsinat első ülészakájának munkájában, amely 1962. december 8-ig tart majd.

Induláskor azonban a fiatal püspök tragikus hírt kap: régi ismerőse, az egyetemi lelkész éveiben lelkiezetése alatt álló hölgy, immár orvos pszichiáter és családanya, Wanda Wojtasik Poltawska súlyos betegségbe esett és kórházba került. Karol atya a Poltawski család jó barátja: a fiatal szülőket, Wandát és Andrejt diákkoruk, jegyességük óta ismeri, házasságukat ő áldotta meg, gyermekeiket ő keresztelte, Wanda már eddigi életében is sokat szenvedett, átélte a ravenbrücki náci koncentrációs táborban töltött négy év kínjait, majd az orvosegyetem alatt végre rátalált a boldogságra, és most újra a tragédia árnyéka vetül rá és családjára. Karol atyában most is felmerül a már oly sokszor feltett kérdés; „Miért nem én? Miért nem velem történik mindez?” Úgy érzi, mások szenvednek helyette, szenvedéseikkel mások tették lehetővé számára azt is, hogy ő átvészelve a háború borzalmait. És most Wanda újra mérhetetlen szenvedések elé néz. A hír rendkívül megdöbbeníti Karol atyát, de nem tehet mást, elindul Rómába és megkezd munkáját a zsinaton. Rómában táviratot kap a hölgy férjétől: Wanda állapota rosszabbra fordult, valószínűleg előrehaladott rákban szenved, gyógyulására orvosai mindössze öt százaléknyi esélyt látnak. A táviratot olvasva Wojtyła atyát mély szomorúság önti el, és azon nyomban imádkozni kezd Istenhez. Kéri Istent, ha lehetséges, kímélje meg a fiatal édesanya életét. És a fiatal püspök ekkor visszaemlékszik: tizennégy évvel korábban, a San Giovanni Rotondó-i kapucinus kolostorban találkozott Pio atyával, aki talán segítségére lehetne ebben a nehéz helyzetben. Elhatározza, a szerzeteshez fordul, ahogyan egy bizalmas barátához, atyához fordul az ember.

1962. november 17-ének reggelén immár világossá válik a résztvevők előtt, hogy a II. Vatikáni Zsinat munkája nem zárul le egyhamar. Ezen a napon, még reggeli előtt, monsignor Wojtyła abbahagyja a zsinat dokumentumainak tanulmányozását, előveszi a Krakkói Kúria hivatalos levélpapírját, melyet táskájában hord, és levelet fogalmaz meg. A gyorsan lejegyzetelt, latin nyelvű üzenet fordítása így hangzik:

Tiszteletreméltó Atyám,

kérlek, emlékezz meg imáidban négy kislány édesanyjáról, egy mindössze negyvenéves krakkói lengyel asszonyról, aki a háború alatt öt évet töltött egy német koncentrációs táborban, most pedig ismét életveszélyben van rákos megbetegedése miatt. Könyörögj Istenhez, hogy a

Boldogságos Szűz Mária közbenjárására mutassa meg irgalmát ennek az asszonynak és családjának.

Alázatos híved Krisztusban

Karol Wojtyła

Ombi címzetes püspöke

Krakkói káptalani helynök

Pápai Lengyel Intézet, Róma.

Wojtyła püspök biztos abban, hogy kedves barátjának élete nagy veszélyben van, ezért fordul a stigmákat viselő kapucinus barát segítségéért. A levél az író feltétlen bizalma mellett tiszteletét is tükrözi, a levél aláírásában minden hivatalos címét felsorolja, még Ombi püspökének címét is, amely, mint a segédpüspökök esetében szokásos, egy olyan város helynökségét jelenti, amely csupán a régi történelmi időkben állt keresztény befolyás alatt, ma az egyiptomi Kom Ombo városát jelenti.

A levél megszövegezése után a püspök rögtön arra gondol, hogyan juttathatná el levelét a legbiztosabban és a leghamarabb Pio atya kezébe. Ismerősökön keresztül Wojtyła atya eljut két vatikáni tisztségviselőhöz, Guglielmo Zannonihoz és Angelo Battistihez, akik még annak a hétnek a végén személyesen viszik el a levelet San Giovanni Rotondóba. Angelo Battisti régóta ismeri Pio atyát, 1941 óta az atya buzgó lelki gyermeke, és segíti a Pio atya kórházában folyó adminisztrációs munkát. Ő biztosan eljuttatja Karol atya üzenetét Pio atyához.

Battisti később így mesél a levél átadását követő pillanatokról:

„November 18-án tudtam beszélni bizalmasan Pio atyával, és ekkor átadtam neki a levelet. Pio atya megkért, nyissam ki a borítékot, és olvassam fel a levelet. Én megtettem: csodálkoztam is. A levél nem tartalmazott semmi különlegeset: olyan volt, mint a többi levelek özőne, amelyeket az atya kap, amelyekben nap mint nap segítségét, közbenjárását és imáit kéri. Pio atya csendben meghallgatta a levél tartalmát, majd ezt suttozta: »Angelino, erre a kérésre nem mondhatok nemet.« Pio atya nem fogalmazott választ, csupán ennyit mondott: »Biztosítsd a püspököt róla, hogy sokat fogok imádkozni ezért az anyukáért.«

Én ezután beszálltam a kocsiba és visszaindultam Rómába. Útközben sokat gondolkoztam az atya szavain. Évek óta jól ismertem Pio atyát. A leghihetlenebb dolgokat láttam megtörténni körülötte. Tudtam azt is, hogy az atya minden szavának jelentősége van. Vajon miért mondhatta, hogy nem utasíthatja el ezt a kérést, vagyis erre nem mondhat nemet? Ki lehet az a lengyel püspök? A pápai államtitkárságon dolgozom, de még soha nem hallottam róla. Vajon Pio atya miért utalt rá úgy, mintha számára különösen fontos ember volna? Amikor visszaértem Rómába, megkérdeztem a kollégáimat, ismerik-e ezt a lengyel püspököt, de senki nem hallott felőle semmit.”

Pio atya pedig cellájában azonnal imádkozni kezdett.

Maga az érintett asszony, Wanda Poltawska így számol be esetéről:

„Kórházban voltam, és a műtéti beavatkozásra vártam, amely lehetővé tette volna, hogy talán még egy évig életben maradhassak, amíg az áttétek kialakulnak. Beleegyeztem az operációba, mert nem akartam elmulasztani egyetlen esélyt sem, amelyet a tudomány kínált. A gyermekeim még kicsik voltak, kötelességemnek éreztem, hogy mellettük maradjak, és éljek, amíg csak lehetséges. A műtétet közvetlenül megelőző vizsgálatok azonban kimutatták, hogy a tumor eltűnt! Nem volt szükség tehát operációra!

Néhány nappal korábban a professzor, aki kezelte, elmondta nekem, hogy öt százaléknyi esélyt lát arra, hogy nem tumorról, csupán valamiféle szervezetemben lévő gyulladásról van szó. A műtetre azért van szükség, hogy erről minden kétséget kizáróan megbizonyosodjanak. Én

ekkor arra gondoltam, hogy betegségem eltűnésével, gyógyulással az az öt százaléknyi esély következett be. Hazamentem, és csak akkor értesültem Wojtyła Pio atyának írt leveléről. Csoda történt volna tehát? A leletek alapján az bizonyos volt, hogy a kórkép teljesen a visszájára fordult, ám csodára gondolni olyan hihetetlenül nagy dolognak tűnt számomra. Nem tettem tehát fel magamnak kérdéseket, igyekeztem a lehető leghamarabb lezárni magamban ezt az ügyet.”

Bárhogyan is történtek a dolgok, tény, hogy az asszony visszatérhetett otthonába, magához ölelhette leányait és teljesen meggyógyult betegségéből. A műtetre nem volt többé szükség. A férj, Andrej Poltawski kötelességének érezte, hogy tudassa az eseményeket Wojtyła atyával. Újabb táviratot küldött tehát Rómába. Karol atya a jó hírről értesülve igen meghatódik, azonnal imába merül, hogy hálát adjon a Mindenhatónak és a Szűzanyának a kapott kegyelemért. Ekkor november 28.-a volt, vagyis a Pio atyának szánt levél megírása óta 11 nap telt el. És ekkor Karol atya úgy dönt, ismét levelet ír Pio atyának.

A szintén latin nyelvű levél így hangzott:

Tiszteletreméltó Atyám,

a lengyelországi Krakkóban élő asszony, négy gyermek édesanyja, november 21. napján, a sebészeti beavatkozást megelőző napon hirtelen tökéletesen visszanyerte egészségét. Istennek legyen hála érte. És neked is, tiszteletreméltó atya, tolmácsolom a hölgy, a férje és egész családja legmélyebb háláját és köszönetét.

Krisztusban

Karol Wojtyła

krakkói káptalani helynök

Róma, 1962. november 28.

Ezt a levelet is Angelino Battisi, a pápai kancellária gépírója juttatja el Pio atyához. A kapucinus atya ez alkalommal is őt kéri meg, nyissa ki, és olvassa fel neki a levelet. Csendben hallgatja végig, majd ennyit fűz a halottakhoz; „Hála legyen az Úrnak.” Pio atya íróasztalán még ott hevert Wojtyła püspök előző levele is. Pio atya ekkor kezébe vette mindkét levelet, és a szavakkal átadta Battisinek:

„Örizz meg ezt a két levelet!”

Semmi mást nem mondott vele kapcsolatban. Mi már tudjuk, e két levél előkerül majd, és nyilvánosságra jut, mégpedig Pio atya boldoggá avatási eljárásának keretében. Ez a tény azért figyelemreméltó, mert ugyanez az Angelino Battisi segít majd Pio atyának magánlevelezését megsemmisíteni, amikor a szerzetes érzi, hogy közeleg halálának pillanata. A tény, hogy ezt a két levelet Battisi őrizte, azt jelentette, hogy nem semmisítették meg azokat, így azok hozzánk is eljuthattak.

Térjünk vissza ismét Wanda Poltawska doktornő tanúságtételéhez. A hölgy így nyilatkozott a soron következő eseményekről:

„Amikor velem ez a csodálatos eset megtörtént, én még semmit sem tudtam Pio atyáról, hiszen az akkoriban kommunista Lengyelországban semmit sem lehetett hallani az Olaszországban történt dolgokról... Később azonban, bizonyos szerencsés körülmények lehetővé tették számomra, hogy San Giovanni Rotondóba utazzak, mégpedig 1967 májusában.”

A „szerencsés körülmény” nem volt más, mint egy újabb egészségügyi probléma: a doktornő ugyanis a náci koncentrációs táborban töltött évek alatt egy balesetet követően nyakcsigolya-sérülést szenvedett, így országának kommunista vezetése lehetővé tette számára, hogy vízumot kapjon, és betegségét Amerikában, pontosabban egy honolulu sebész segítségével

gyógyíttassa. Honoluluból hazafelé a doktornő megszakította utazását Olaszországban, Rómában meglátogatta Wojtyła püspököt, aki néhány héttel később vehette át VI. Pál pápától bíborosi kinevezését. Ő javasolta az asszonynak, hogy látogasson el San Giovanni Rotondóba.

A doktornő így folytatja tanúságtételét:

„1967 májusában tehát eljutottam San Giovanni Rotondóba, és ott lehettem az oltár mellett, ahol Pio atya misét mondott. Az atya ülve misézett, kezét kesztyű borította, ám amikor az Oltáriszentséget felmutatta, a kezét borító kötésen vöröses foltot vettem észre. Nem is ez volt rám megrendítő hatással, hanem inkább az a különös mód, ahogyan az idős szerzetes misézett. Először úgy éltem meg, mint egy véres áldozatot, a szeplőtelen Bárány végtelen fájdalmanak visszatükröződését láttam az atya testén. Pio atya homlokán izzadság gyöngyözött, keze remegett, és egész tekintete nagy fájdalomról tanúskodott: ezt biztosan állíthatom, hiszen orvos vagyok. Majd az atya a sekrestye felé indult. Amikor a rá váró emberek kis csoportja elé ért, megállt, és határozottan hozzám lépett. Rám mosolygott, megsimogatta a fejemet, egyenesen a szemembe nézett és megkérdezte tőlem: „Hát minden rendben van?” Azt a tekintetet soha nem fogom elfelejteni, szívemben őrzöm, amíg csak élek. Abban a pillanatban megértettem, hogy felismert engem, és biztosan tudtam, az ő közbenjárásának köszönhetem, ha betegségemben végül is az az öt százaléknyi esély győzedelmeskedett. Azzal az érzéssel tértem vissza hazámba, Lengyelországba, hogy megtaláltam az »én szentemet«, aki örökké védelmezni fog engem ezentúl.”

Poltawska doktornő egy másik esetről is beszámolt: egy alkalommal otthon, Lengyelországban egy asszony arra kérte, látogassa meg kórházban fekvő hűgát, aki súlyos beteg. „Amikor bementem hozzá, az asszony így szólt: Pio atya megmondta, hogy el fog jönni hozzám. Nem tudom, az atya hogyan közölte ezt vele, tény az, hogy én ott voltam. Az asszonyon ezt követően sikeres műtétet hajtottak végre...”

... Lehetetlenség lenne leírni, mennyi minden történt velem a harminc év alatt, mialatt Pio atyával kapcsolatban álltam. Ha fontos az, hogy ne higgyünk könnyedén az illúzióknak és ne lássunk úton-útfélen csodákat, akkor az is legalább ugyanennyire lényeges, hogy valamely rosszul értelmezett és túlzó racionalitás nevében ne romboljuk le magunkban az emberi élet egyik legszebb és legnagyobb vigaszt nyújtó igazságát. Azt, hogy Isten gondviselő jósága eláraszt minket, elmerülhetünk szeretetében, amelyet teremtményei iránt érez. Ezt a mélységes szeretetet a szentek a maga teljességében érezték és élték át.”

E fájdalomban és reményben, imádságban és könyörgésben megélt, kegyelmekben gazdag történethez tartozik egy utószó is, amelyet mindenképpen le kell jegyeznünk. Wanda Poltawska San Giovanni Rotondó-i látogatását követő évben Pio atya meghalt. Angelo Battisti, anélkül, hogy a gondjaira bízott két levélnek különösebb jelentőséget tulajdonított volna, betette azokat egy nagyobb borítékba, és egy fiók mélyén felejtette azt. 1978 októberében találta meg (véletlenül?) újra a szóban forgó borítékot, amikor a San Giovanni Rotondó-i kórház bizonyos dokumentumait keresi. Ugyanezen október 16-án választanak a bíborosok új pápát a katolikus egyháznak, mégpedig ötszáz év után nem egy olasz, hanem egy lengyel főpap személyében. Karol Wojtyła volt az, Krakkó bíboros-érseke. A fiatal és ismeretlen lengyel pap, aki annak idején azt a bizonyos két levelet írta Pio atyának.

A Szentszék írnoka ekkor értette meg Pio atya régesrég elhangzott szavait, amikor a lengyel püspök levelének elolvasása után azt mondta, hogy erre a kérésre nem mondhat nemet. Tudta, hogy a levél olyasvalakitől származik, akinek később nem lehet majd nemet mondani. Ő lesz, lett az a pápa, aki Pio atyát boldoggá, majd szentté avatta.

Még egyetlen záró megjegyzés. Az események pontos közléséhez híven azt is el kell mondanunk, hogy a fiatal Karol atya a maga részéről, talán szintén előre megérezve a jövő eseményeit és az atya valódi szentségét, akkor fordult teljes bizalommal Pio atyához és juttatta el hozzá levelét, amikor Pio atya a Szentszék hivatalos vizsgálata alatt állt, megszorító intézkedések voltak érvényben vele szemben, súlyos kritikákkal és rágalmakkal illették személyét és erkölcsösségét, és különféle pápai megbízottak jártak és vizsgáloztak nála!

Wojtyla püspök egy olyan ember imáira bízta magát, akire a Szent Hivatal gyanúval tekint! Csupán az új pápa, VI. Pál oszlatja majd el Pio atya személyével kapcsolatban az egyház minden gyanúját, és tisztázza egyszer s mindenkorra Pio atya nevét. A fiatal Wojtyla püspökök mindezek ellenére megingathatatlan, hiteles, és igaz véleménye volt Pio atya személyéről és hatalmáról!

Wojtyla bíboros és a keresztút titkai

1974 októberében Krakkó bíboros-érseke pár nap szabadságra megy. Elszakadhat vatikáni teendőitől. Először úgy gondolja, hazalátogat, majd meggondolja magát: közeleg pappá szentelésének huszonnyolcadik évfordulója, így hát úgy dönt, az évforduló tiszteletére elzarándokol San Giovanni Rotondóba. Úgy érzi, vissza kell térnie arra a helyre, ahol Pio atya sok évvel azelőtt fogadta őt, amikor még csak egyszerű pap volt. Honfitársai és barátai, lengyel származású püspökök és papok kísérik el útjára. A kis csoport november 1-jén este érkezik meg San Giovanni Rotondóba, meglehetősen egyszerű autókon, amelyek egyáltalán nem hívták fel a figyelmet az illusztris utasokra, akik a Római Kúria tagjai voltak. Maga Wojtyla bíboros is egyszerű fekete ruhát visel.

Másnap, november 2-án éppen huszonnyolc éve annak, hogy Karol atya a Wawel katedrálisának kriptájában bemutatta első szentmiséjét. Most pedig Wojtyla bíboros, Andrej Deskur püspök és hat lengyel pap mutatnak be szentmisét a San Giovanni Rotondó-i kapucinus kolostor templomának kriptájában, Pio atya sírjával szemben. Ugyan, mint említettük, személyesen csupán egyszer találkoztak, és Karol atya két levelet írt Pio atyához, mégis kijelenthetjük, hogy a kapucinus szerzetes a távoli 1948 áprilisa óta folyamatos lelki kapcsolatban állt Wojtyla bíborossal, mégpedig az imádságon keresztül. Mialatt a kardinális a szentmiséjére készül, bizonyára visszaemlékszik arra a szentmisére, amelyet egykor Pio atya mutatott be, és amelyen ő maga is jelen volt. Felidézi annak mélyen áhítatos és imádságos légkörét, amelyben a szentmisét bemutató pap teljesen és tökéletesen eggyé vált az oltáron felajánlott áldozattal, és ez oly mélyen megrázta és egyben meghatotta a jelen lévő híveket. Ez a szentmise mélyen belevésődött a bíboros szívébe és lelkébe is. Ezt megértheti, aki látta II. János Pált imádkozni.

A szentmise napja november 2-a, halottak napja volt, ezért tehát rövid szentbeszédében Wojtyla bíboros megemlékezett az összes szentről és megholtról, mert mint mondotta, „a megholtaknak szentnek kell lenniük, szentté kell válniuk, mivel részesülnek a mi Urunk Jézus Krisztus halálában és feltámadásában is. Különös jelentőségű számunkra az a tény, hogy ezt a szentmisét Pio atya sírja mellett mutathatjuk be, aki egész életével a mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedését, halálát és feltámadását hirdette. Reméljük, hogy áldozatbemutatásunk alkalmával és közös imánk alatt Pio atya is csatlakozik hozzánk. Amen.”

Wojtyla bíboros a szentmise alatt nem vesz tudomást a zarándokokról, akik folyamatosan érkeznek, hogy a kriptát meglátogassák. Teljesen kizárja elméjéből a külvilágot, mélyen koncentrál és hosszú imába mélyed. Majd negyedóra telik el így. Az elmélyült, hosszas ima mindig is jellemző marad Karol atyára, hiszen imádságból sosem elég, mivel ez az Istennel való közvetlen kapcsolat ideje. Így imádkozik tehát Wojtyla bíboros is, fejét kezei közé hajtva,

elmélyülten, Pio atya sírjánál. Útitársai már kimentek a kriptából, nem tudták megvárni. Ő azonban rendíthetetlenül imádkozik. Ezután a felső templomban újabb szentmisén vesznek részt, később pedig a kis csoport elindul, hogy felkeresse és meglátogassa azokat a helyeket, ahol Pio atya élt. Megtekintik az egyszerű kis cellát, ahol az atya élt és meghalt, a verandát, a kórust, a kápolnát és a kis templomot. Ugyanaznap délután a kis lengyel csoport felkeresi a Monte Sant'Angelo-templomot, itt a bíboros ismét szentmisét mutat be.

Másnap, november 3-án a kolostor régi templomában mutatnak be szentmisét, ahol Wojtyła bíboros ezúttal hosszabb szentbeszédet mond. Felidézi saját emlékeit Pio atyáról, végül pedig felhívja a jelenlévők figyelmét az aznapi liturgia központi gondolatára: Isten dicsősége az élő ember! „Isten dicsősége az élő ember, Isten dicsősége egy emberben öltött testet.”

Aznap este a bíboros megtekinti az új Keresztutat, ezt a monumentális alkotást, melynek építését maga Pio atya kezdeményezte. Alapkövét Pio atya áldotta meg nem sokkal halála előtt, 1968 szeptemberében. Élete egyik utolsó cselekedete volt ez, ez a szenvedésben megélt szent élet tehát ott fejeződött be, Isten Fiának keresztútja mellett. Az építkezést kevesebb, mint három év alatt befejezik.

Wojtyła bíboros tehát felkeresi az új Keresztutat, és végigjárja azt a novemberi hidegben, az est sötétjében, egy szál gyertyával a kezében. A gyertya pislákoló fényében megnézi a szobrokat, és csendben imádkozik. Egy állomás különösen megragadja a bíboros figyelmét; az ötödik stáció, melyben Cirenei Simon segít Jézusnak vinni a keresztet. Ő volt az az ember, aki véletlenül arra járt, amikor Jézust a vesztőhely felé vezették, és a római katonák arra kényszerítették, hogy vegye magára Krisztus keresztjét.

Ez a szoboralkotás azért különleges, mert Cirenei Simon vonásaiban Pio atya vonásait fedezhetjük fel. Egy férfit ábrázol, aki segíteni próbál a Názáretinek felállni, aki a kimerültségtől a földön térdel. A stigmákat viselő barát pedig, összetéveszthetetlen ferences csuhájában lehajtott fejjel elindul, és jobb vállán cipeli a hatalmas keresztet, amelyre nem sokkal később Jézust rászegezik majd. Pio atya tehát, a szenvedések férfiája, aki stigmákat viselt testén és minden szenvedését a bűnösök üdvösségére ajánlotta fel, ő jeleníti meg Cirenei Simon alakját, aki megosztja Jézussal a kereszt hordozásának kínját.

Wojtyła bíboros tehát a szobornál megáll, elmélyülten elmélkedik, szabad kezével a szobor talapzatának támaszkodik, és halkán, háromszor is megismételve e szavakat, suttozja: „Szegény Jézus... és a Cirenei...”

E szavak a szívéből törtek elő, és a bíboros visszaemlékszik azokra a rejtélyes, ám igen jelentőségteljes szavakra, melyeket Pio atya mondott neki 1948 áprilisában, húsvét hetében: „Legjobban a vállamon lévő seb fáj, amelyről pedig senki sem tud, és nem is kezeli senki.”

És a bíboros egy megjegyzéssel indul tovább: „Minden nap imádkozok Pio atyáért.”

És még egy váratlan esemény: másnap, november 4-én reggel, amikor a bíboros és kis csoportja kora reggel hazaindul, különös dolog történik. A sportos bíboros a szállodából kilépvén át akar ugrani egy keskeny vízelvezető árkot, ám a csúszós, hideg novemberi időben megcsúszik, és kifícamítja a bokáját. Maga is térdre esik a fájdalomtól, az elszenvedett sérüléstől. Felsegítik, ő pedig sántítva, de a saját lábán megy tovább. Lábára rögzítőkötést tesznek, ám ő kijelenti, másra semmi szükség, sőt ezt sem sokáig viseli majd, hiszen neki utaznia, dolgoznia kell. Mosolyogva köszöni meg az orvosoknak az ellátást, és sántikálva elindul. Indulnak vissza Rómába, ahonnan a bíboros szinte azonnal továbbutazik Krakkóba.

Karol atya pápa lesz. A történet lezárul

Pio atya halála után egy évvel, 1969. november 4-én a kapucinus rend posztulátora első alkalommal terjeszti a Vatikán elé kérvényét, hogy indítsák el Pio atya boldoggá avatásának eljárását. Nem kell emlékeztetnünk arra a tényre, hogy az atya a hívek között halála után is hatalmas népszerűségnek örvend Olaszországban és az egész világon. Temetésén hatalmas tömeg vett részt. Ezt az emelkedett hangulatot kihasználva terjeszti Sienai Bernardino atya a Szentszék elé kérését. Az eljárás azonban ekkor még nem indulhat el. Rómában VI. Pál pápa megválasztásával ugyan a légkör megváltozott, mégis szikladarabokként nehezednek az ügyek menetére és az emberek szívére a stigmákat viselő barát ellen felgyülemlett, rágalmakon, tévedéseken alapuló jelentések és dokumentumok, melyeket a Szent Hivatal archívumában őriznek.

A boldoggá avatási eljárás lassan indul el. 1972 januárjában Sienai Bernardino petíciót küld az olasz és egyéb nemzetek püspökeinek, és arra kéri őket, írjanak támogató levelet, és kérvényezzék maguk is a Szentszéknél, hogy hagyják jóvá az ügy megindítását. A felkérésre rengeteg válasz érkezik, 19 bíboros, 58 érsek és 133 püspök részéről. A figyelmet rögtön felkelti az egyik levél, mely a Lengyel Püspöki Konferencia részéről érkezett. A levél két magas rangú egyházi vezető, Wyszynski és Wojtya bíborosok aláírását viseli, valamint még 43 püspökét. A levelet 1972. május 2-án küldték Jasna Górából, ahol a Fekete Mária régi szentképét őrzik, és ahol rendszerint a lengyel püspöki kar ülészik.

A lengyel főpapok a következő levelet küldték VI. Pál pápának:

„Szentséges atyánk,

bizonyosak vagyunk afelől, hogy a kapucinus atyák szerzetesrendjében Pietrelcinai Pio atya méltó arra, hogy a katolikus egyház felvegye őt Isten szentjeinek sorába, azok közé a férfiak és nők közé, akik életük során ragyogó erényekkel ékeskedtek, haláluk után pedig az emberek szentként tekintettek rájuk.

Közülnk néhányan saját szemükkel látták Pio atyát és az ő apostoli munkáját, mások azoktól kaptak erre nézve felvilágosítást, akik maguk látták vagy hallották őt, illetve írtak róla. Mindannyian tökéletesen meg vagyunk győződve ezen egyházi ember életszentségéről és arról, hogy Isten különleges küldetéssel bízta meg őt.

Ezt támasztja alá az atya hosszú, erényekkel ékes és példás élete, amely különösképpen az állandó imádság jegyében telt. Ismeretes továbbá az atya különleges, áhítatos szeretete, melyet a mi Urunk, Jézus Krisztus szenvedése, valamint a Szentséges Szűz Mária iránt táplált, valamint az atya hősiek áldozatvállalása, a lelkek kiengesztelődéséért végzett odaadó munkája, csodálatra méltó apostoli tevékenysége, amelyet Isten és embertestvéreinek végtelen szeretete hatott át. E hosszú és példás élet történetét az egész keresztény világ ismeri, még a mi hazánkban élő hívek is.

Szentségének hírét alátámasztják élete nagy művei, mint a »Szenvedések Enyhülésének Háza«, vagy az imacsoportok, amelyek egyre terjednek az egész világon, és rendkívül pozitív hatással vannak az egész világ társadalmi és vallási életére, nem beszélve a számtalan kegyelmi adományról, melyeket a hívek egyértelműen Pio atya közbenjárásának tulajdonítanak.

Mai korunkban, amikor oly sok hamis vagy erkölcsileg nem helyes dolog kerül napvilágra a vallásos életről, a szerzetesek apostoli munkájáról, a papok méltóságáról és kötelességeiről, akkor Pio atya személye, aki szintén a mi korunk szerzetese és papja volt, életmódjával és tevékenységével e nyugtalan világnak olyan kiváló életpéldát mutat, amelyet egyértelműen Isten szelleme hatott át, és amely Isten üzenetét hozta ebbe a világba.

A II. Vatikáni Zsinat olyan apostoli munkát kér a papoktól és szerzetesektől, amely mindenekelőtt a buzgó imaéletben gyökerezik, valamint a bűnbánat elősegítésében és gyakorlásában, és nem utolsósorban a példamutató életben. Ezenfelül azt kéri a szerzetesektől, hogy segítsék a püspökök területének üdvösségszerző munkáját, mivel lelkek egyre növekvő mértékben szomjúhozzák a gondoskodó isteni szeretetet.

Mindezen dolgok mindenki előtt látható formában nyilvánultak meg Pio atya személyében, aki maga volt az imádságos élet és a bűnösökért vállalt végtelen áldozatvállalás megtestesítője. Ezen emberfeletti áldozatvállalása mindenekelőtt abból táplálkozott, hogy az atya valóban megértette Isten helyes papi szolgálatról szóló üzenetét, mely szerint a papoknak részt kell vállalniuk Krisztus üdvösségszerző munkájában, saját testükkel kell kiegészíteniük azt, ami Krisztus szenvedéseiből hiányzott, Krisztus titokzatos testének, vagyis anyaszentegyházunk javára. (Kol 1,24)

Figyelembe véve a fent említetteket, valamint Pio atya szentségének hírét, amely Lengyelországban is elterjedt, és manapság is csak egyre növekszik, valamint a tényt, hogy hívek ezrei fordulnak nap mint nap imádságaikban Istenhez azért, hogy Pio atya közbenjárására különféle isteni kegyelmekben részesülhessenek, helyesnek láttuk megkérni Szentségedet, hogy méltóztassék előmozdítani Isten szolgájának boldoggá avatási eljárását, amely kétséget kizáróan az anyaszentegyház javát szolgálja.

Alázatosan kérve a Szentatya apostoli áldását...

Több mint nyilvánvaló, hogy Krakkó bíboros-érseke, mint a lengyel egyház „második embere”, meghatározó szerepet játszott abban, hogy a lengyel püspöki kar e közös állásfoglalása megszülethetett és kinyilvánításra is került. Ő személyesen is találkozott a garganói szenttel, kérte, imádkozzék Wanda Poltawskáért, a súlyos beteg édesanyáért, és az ima meghallgatásra is talált Istennél.

Ez az igen fontos dokumentum a jövő szempontjából tanulságos lesz majd, ekkor még azonban, a több kérelmező levéllel együtt, hatástalan próbálkozás maradt. 1972. február 16-án ugyanis a hittani kongregáció úgy döntött, hogy Pio atya boldoggá avatási eljárása továbbra se vehesse kezdetét, a szentek ügyeiért felelős kongregáció pedig ne adja meg az eljárás megkezdéséhez szükséges engedélyt. Az ügy tehát ismét nem kapta meg a szabad utat jelentő „nihil obstat” egyházi állásfoglalását.

Ezt a negatív véleményt azonban maga a pápa, VI. Pál nem osztotta, aki, mint már említettük, őszinte érdeklődést mutatott Pio atya iránt, és úgy nyilatkozott, hogy mindenképpen vissza kell állítani a kapucinus atya tiszteletreméltó jó hírét a számos keringő rágalom és pletyka uralma után. A pápa úgy dönt, az ügyben konzultálni kell Manfredonia érsekével, Valentino Vailatival, valamint monsignor Paul Philippel, a Szent Hivatal volt titkárával. A titkár fel is fedi a Szent Hivatal és a hittani kongregáció nemleges válaszának okát: ez nem más, mint a Pio atya ügyében felülvizsgálatot tartó egykori pápai megbízott, Maccari atya dossziéjában szereplő erkölcstelenség vádja, amely a stigmákat viselő baráttal szemben merült fel. Manfredonia érsekének, monsignor Vailatinak azonban sikerül elérnie, hogy ez ügyben újabb, kiegészítő vizsgálatot rendeljenek el, és találják meg a rágalom forrását. Ez a vizsgálat természetesen napvilágra hozza az igazságot, és minden rágalmat megcáfol az egykori ügyben. Végül is az igazságért harcoló főpapok és a kapucinus rend előjárói elérik, hogy a szentek ügyeiért felelős kongregáció immár semmi akadályt ne találjon Pio atya ügyének megindítása előtt. Azonban az atyák most azon véleményüknek adnak hangot, hogy bár a boldoggá avatási eljárás elől immár minden akadály elhárult, mégis, talán tanácsos lenne megvárni, hogy Pio atya halála után tízévesnyi idő elteljen.

A mélyben azonban ismét más ok húzódik meg. Az akkoriban érvényes szabályok szerint a szentek ügyében illetékes kongregációnak ugyanis, mielőtt megadja a szabad utat egy boldoggá avatási eljárás elindítására, meg kell kapnia az egykori Szent Hivatal jóváhagyását is. A hittani kongregáció válasza 1974 júliusában ismét a következő: egyelőre várni kell. Manfredonia érseket és a kapucinus előljárókat azonban e válaszról sem értesítik, az érsek maga is csupán akkor szerez róla tudomást, amikor két évvel később, 1976-ban személyesen megy el a Vatikánba, hogy a Pio atya ügyében tanúsított hosszú hallgatásra magyarázatot kérjen. Az egykori Szent Hivatal még ugyanazon év májusának végén újra kinyilvánítja az ügyben álláspontját: „Pro nunc ostare”, azaz egyelőre az ügy nem haladhat tovább. Pio atya életével kapcsolatban ugyanis még mindig létezik két vitás pont, amelyet tisztázni kell: ez az atya szerzetesi engedelmességének és a tisztaságának kérdése. Ez a felülvizsgálat csupán 1979 végén zárul le.

Közben a Vatikán és a katolikus egyház életében újabb fordulat áll be. Meghal a meglehetősen haladó szelleműnek és nyílt gondolkodású pápának tartott VI. Pál, meg kell tehát választani az utódját. 1978. augusztus 25-én a 111 pápaválasztó bíboros összegyűlik a szavazásra, és nagy részük már előre egyetért abban, hogy olyan új pápára van szüksége az egyháznak ezekben a nehéz időkben, aki igazi „lelkipásztor”, és nem a Római Kúria hivatali embere. Így esik a választás a velencei pátriárka, Albino Luciani személyére, akit a jövőben csak úgy emlegetnek majd, hogy a „mosoly pápája”. Személye frissességet, egyszerűséget és alázatot hoz az egyház életébe. Csupán 33 napnyi uralkodást követően a „mosoly pápája” mindenki számára váratlanul és megmagyarázhatatlanul visszaadja lelkét Teremtőjének.

A pápaválasztó bíborosoknak újra Rómába kell gyűlniük, és újra meg kell választaniuk az örök város püspökét. Néhány európai bíboros fejében megszületik a gondolat, hogy talán a mai világban és helyzetben szakítani kellene az ötszáz éves hagyománnyal, miszerint mindig olasz pápát választanak Szent Péter trónjára. 1978. október 16-ának délutánján Krakkó érseket, Karol Wojtylát választják a pápai méltóságra, pontosan harminc évvel azután, hogy a fiatal Karol atya találkozhatott Pio atyával.

Az új pápa álláspontja Pio atyával kapcsolatban már két nappal később nyilvánosságra kerül. Két olasz újságírónak ugyanis sikerül bejutnia Karol Wojtyla krakkói lakásába, és nagy könyvtárában előkelő helyen találták meg a Pio atya leveleit tartalmazó kötetet, amely 1973-ban jelent meg. A bíboros ajándékba kapta a kötetet annak a bizonyos San Giovanni Rotondóban tett négynapos látogatásának a végén, amelyről az előző fejezetben számoltunk be.

A kapucinus előljáró, Sienai Bernardino úgy dönt, Pio atya boldoggá avatási ügyével kapcsolatban most már egyenesen az új pápához fordul, és arra kéri, engedje az eljárás lefolytatását. 1979. április 13.-án a kapucinus atya levelet ír II. János Pálnak, amelyben azt kéri, a lehető leghamarabb tegyék a jogi és etikai szempontból szükséges vizsgálat tárgyává Pio atya életét és erényeit, Keressenek és hallgassanak meg az ügyben tanúkat, és állítsák helyre Isten szolgájának tiszteletre méltó jó hírét, amelyet az egykori Szent Hivatal folyamatos megfigyelése és érdeklődése beszározott, és amely helyzeten cseppet sem javított a jelenlegi hittani kongregáció immár túlságosan is hosszúra nyúlt hallgatása sem.

1980-ban Manfredonia érseke szintén új dokumentumokat és kérvényt küld II. János Pál pápának, és arra kéri, indítsa el a boldoggá avatási eljárást, „Isten nagyobb dicsőségére és az emberi lelkek üdvösségére”. A tény, hogy Szent Péter trónjára egy olyan új pápa került, aki nemcsak hogy személyesen is találkozott Pio atyával, hanem csodálta is őt és imádkozott is hozzá, közbenjárását kérte (és meg is kapta) Istennél, azt eredményezte, hogy 1980. november 11.-én a hittani kongregáció megadta engedélyét és hozzájárulását (nulla obstat) a boldoggá avatási eljárás megindításához.

Már csupán a szentek ügyeiért felelős kongregáció engedélyére és támogató válaszára volt szükség. Az újabb kérésekre maga a pápa azt válaszolja, hogy ő személyesen járt Pio atyánál, gyónt is nála, és „emlékszik egy rákos asszonyra, aki az atya közbenjárására gyógyult fel betegségéből”, Pio atya erényeiről és szentségéről személy szerint meg van győződve, ám „meg kell várni a kongregáció döntését”.

A szentek ügyeiért felelő kongregáció végül 1982. október 23.-án hagyja jóvá Pio atya boldoggá avatási eljárásának megindítását, a következő hónapban a döntést a pápa is szentesíti aláírásával, így az eljárás hivatalosan is kezdetét veszi.

1986. február 23.-án II. János Pál ismét nyilvánosan méltatja Pio atya érdemeit a Szent Péter téren összegyűlt fiatalok előtt. A pápa később e szavakkal emlékezik vissza: „A gyóntatásról beszéltünk, arról, hogy az emberek ritkán végeznek szentgyóntást. Ennek számos oka van. Ha most nem vizsgáljuk e jelenség társadalom-lélektani okait, és egyéb, mélyebb problémákat, akkor röviden azt mondhatjuk, hogy a fő probléma a hitéletben és a gyóntatókban keresendő. A gyóntatóatyáknak ugyanis tudniuk kell jól gyóntatni. Ez egyfajta művészet, mégpedig a legnagyobb művészet: „Ars artium, regina animarum”! Vagyis: a gyóntatás a művészetek művészete, a lelkek királynője - ahogyan azt még a középkor elején Nagy Szent Gergely pápa mondta. Ez a művészet sok esetben a szentek titka. Itt, Olaszországban ilyen volt Pio atya. Fiatal pap koromban én magam is elmentem San Giovanni Rotondóba, és hatalmas tömeget láttam az atya gyóntatószekénél várakozni. Vagy egy másik példa. Ebben az évben ünnepeljük egy francia származású atya, Vianney Szent János születésének kétszázadik évfordulóját: ő egy egyszerű, szegény pap volt, nem voltak különleges képességei vagy adottságai sem, szent életével azonban maga köré vonzotta a híveket, és rengetegen járultak szentgyóntáshoz nála. Ő maga tíz-tizenöt órán keresztül is gyóntatott naponta. Természetesen az előbb felsoroltak extrém eseteknek számítanak. Ám ezek a szélsőséges esetek irányadóak lehetnek a mindennapi élet és gyakorlat számára is.”

Majd a pápa így folytatta:

„Újra meg kell találnunk magunkban ezt a fajta hitet mind a papok részéről, akik gyóntatnak és szerető gonddal meg akarják menteni a hozzájuk forduló lelkeket, mind pedig a hívek részéről. Sok esetben a gyóntató pap hite az, amely kisugárzásával a gyóntatószekbe vonzza a híveket. Amikor én még seminarista voltam, azt tanították nekünk, hogy a papoknak a gyóntatószekben kell a híveket várniuk, ezzel is ki kell fejezniük szolgálatkészségüket, és várakozás közben imádkozniuk kell a bűnösök lelkéért. Így járt el a fent említett „ars-i plébános” is, vagy a nagy olasz szentek közül Néri Szent Fülöp, és még sokan mások. A gyóntatás nagy problémát jelent az egész egyház számára Rómában, Olaszországban és mindenhol, mert sajnos - és ez aggodalomra ad okot - a gyónások száma manapság szinte folyamatosan csökken. Ez pedig rossz jel. Még nagyobb hitet kell találni magunkban, és bátorságot, hogy legyőzzük ezt a helyzetet.”

II. János Pál sok más alkalommal is, elsősorban privát beszélgetések, kihallgatások során megemlítette Pio atya nevét és munkásságát. Egy alkalommal egy imacsoport tagjainak ezt mondta: „Ha azt szeretnétek, hogy Pio atya minél hamarabb a szentek sorába lépjen, igyekezzetek gyorsan cselekedni!” Egy foggiai fiatalembernek pedig, aki a város imacsoportjainak üdvözlétet tolmácsolta a pápának, II. János Pál ezt mondotta: „Ó, Pio atya...! Jól van, akkor ti sokat segítetek majd nekem!” Carlo Campanini olasz színésznek pedig, aki Pio atya ájtatos híve volt, a pápa egy magánbeszélgetés során ezt mondta: „Imádkozzon, hogy Pio atya mielőbb a szentek sorába léphessen!”

Még valaminek azonban történnie kellett, hogy az egész világ meggyőződhesen arról, hogy II. János Pál pápa milyen nagy híve Pio atyának. A pápa ugyanis harmadszor is ellátogatott

San Giovanni Rotondóba, arra a helyre, ahol 1948 áprilisában, még ismeretlen fiatal papként beszélhetett a garganói szenttel, és ahol 1974-ben Krakkó biboros-érsekeként pappá szentelésének huszonnyolcadik évfordulóját ünnepelte, Pio atya sírja mellett misézve. Most azonban ő volt az egyetemes anyaszentegyház főpásztora, látogatása így különleges jelentőséggel bírt: II. János Pál pápa elfogadja a Pio atyát tisztelő, környékbeli főpapok meghívását, és elzarándokol San Giovanni Rotondóba. 1987. május 23.-án a pápa megérkezik a városkába. Mint korábbi látogatásai alkalmával, most is még aznap este misét mond, most azonban a kisvárostól északra, egy hatalmas szabad téren, hívek tömege előtt, arany miseruhában.

Szentbeszédének végén, amelynek középpontjában ismét húsvét misztériuma áll, felszólítja az összegyűlt hatalmas tömeget: „Legyetek méltóak mindig az örökséghez, amelyet Pio atya e helyütt rátok hagyott!” A szentmise után a pápát a kapucinusok rendfőnöke fogadja, aki szintén meleg szavakkal méltatja a rendjéhez tartozó Pio atyát és kolostorukat, e szavakkal: „Ez a hely tanúja volt Pio atya lobogó tűzű szeretetének, az atya kínjainak, szenvedéseinek, de örömeinek is, és láthatta, hogyan hagyatkozik Pio atya gyermeki őszinteséggel és ártatlansággal égi Édesanyánk karjainak pártfogására.”

A pápa pedig ismét azt említi Pio atya legfontosabb érdeként, hogy példakép volt ő a mindenkori papság számára:

„A szent papi szolgálat egyik alapvető jellemvonására szintén Pio atya mutatott nekünk ékes példát: arra ugyanis, hogyan ajánljuk fel önmagunkat Krisztusban és Krisztussal, engesztelő áldozatul és elégtételül az emberiség bűneiért... Ezen felajánlás legmagasztosabb kifejeződése a szentmiseáldozatban nyilvánul meg. Ki ne emlékezne arra a hatalmas buzgóságra, amellyel Pio atya élte át újra és újra minden szentmisében Krisztus szenvedését? Ebből az érzésből ered Pio atya szentmise iránt érzett végtelen tisztelete is. Ő így nevezte a szentmisét: »félelmetes misztérium«, és úgy határozta meg azt, mint az emberi üdvösség és az ember szentté válásának döntő tényezőjét, amely által a lélek részesülhet a keresztdozat fájdalmában. Pio atya szerint a szentmisében benne foglaltatik az egész krisztusi szenvedéstörténet. A szentmise volt Pio atya számára életének és működésének forrása és csúcspontja, tengelye és középpontja.”

Ez a Krisztus áldozatában való bensőséges és szeretetteljes részvétel indította Pio atyát arra, hogy az emberi lelkek iránt különleges odaadást és szolgálatkészséget érezzen, különösen azon lelkek iránt, akik a bűn hálójában vergődnek, vagy az emberi lét nyomorúságát nyögik. Ez a tény szintén példaértékű papjaink számára, akiknek talán újra kellene értelmezniük, és mindenképpen javítaniuk kellene az embertestvéreink szolgálatában végzett munkát, amely küldetésük központi motívuma, és amelyből oly mérhetetlen lelki haszon származik Isten egész népének elsősorban az életszentség előmozdítása terén, valamint a papi és szerzetesi hivatások számának növelésében.

„Veletek együtt hálát adok Istennek, hogy elküldte nekünk a mi kedves Pio atyánkat, hogy pont a mi viharos évszázadunkban adta nekünk őt, és pont a mi nemzedékünk javulására. Isten és embertársai iránt érzett végtelen szeretetével az atya hatalmas reménységet adott nekünk, és mindenkit, különösen minket, papokat arra indít, hogy ne hagyjuk őt magára szeretetküldetésének végrehajtásában.”

Beszédét pedig a pápa így zárja: „E helyhez engem is személyes emlékek fűznek, felidéznek számomra Pio atyánál tett látogatásaimat, melyeket földi életében, és halála után lélekben tettem nála, az atya sírjánál.”

II. János Pál San Giovanni Rotondóba tett harmadik látogatásának igazi jelentősége azonban nem is a kimondott szavakban áll, hanem a „tettekben”, vagyis a személyes tanúságtételben, amellyel a pápa kifejezte Pio atya iránti személyes csodálatát és odaadását, amely pedig többet ér minden szónál.

A szentélyben mondott szentbeszéde végén a pápa a kapucinus atyák kis csoportjának kíséretében lemegy az altemplomba, kinyitják előtte a Pio atya sírját őrző vasrácsot, a pápa pedig térdre borul, és kezével megérinti az atya sírját. Majd pedig mély imádságba merül, mozdulatlanul, mintegy tíz percig, a lehető legnagyobb csendben.

A pápa látogatásának végén a kapucinus atyák rendfőnökétől megkapja az egyik kelyhet, amellyel Pio atya a szentmisét celebrálta. Majd pedig e szavakkal búcsúzik a rendfőnöktől: „Akkor hát indítsuk végre útjára Pio atyát!”

Végül a pápa felkeresi a Pio atya által alapított kórházat, és hangsúlyozza Pio atya érdemét, mely szerint a szenvedések enyhítése érdekében összekapcsolta az orvostudományt a hittel és az imádsággal, amelyek képesek a fizikai fájdalmat átlényegíteni, amely pedig, minden orvosi erőfeszítés ellenére, földi életünk és emberi mivoltunk elválaszthatatlan öröksége marad.

Amikor a pápa másnap elhagyni készül San Giovanni Rotondót, hogy továbbinduljon Foggia városába, a polgármester nyíltan megkérdezi tőle: „Szentatyám, akkor hát mikor avatja szentté a mi Pio atyánkat?” A pápa erre állítólag e szavakkal válaszolt: „Hát mi másért jöttem én ide?” Más szóval személyes látogatása és imája Pio atya sírjánál, miközben a boldoggá avatási eljárás még éppen csak megkezdődött, félreérthetetlen jele volt a pápa szándékának.

Pio atya szentté avatása

1990 januárjában a boldoggá avatási eljárás előkészítő szakasza lezárult: a posztulátor, vagyis az eljárást kezdeményező érsek mintegy 104 kötetnyi dokumentumot és tanúvallomást gyűjtött össze, amelyet elküldenek a szentek ügyeivel foglalkozó kongregációhoz, más szóval a Vatikán „szentgyárába”. Ez alkalommal a Szentszék illetékesei különösen gyors munkát végeznek: a kongregáció ugyanis az iratok kézhez vételét követően azonnali hatállyal felhatalmazza Angelo Felici bíborost, hogy kezdje meg a boldoggá avatás tényleges eljárását. Az eljárás 1990. február 12-én veszi kezdetét.

II. János Pál pápa eközben nyilvános beszédei alkalmával immár rendszeresen említi Pio atya nevét és munkásságát, méltatva a stigmákat viselő kapucinus atya érdemeit. Ugyanezen év júliusában a pápa Benevento városába utazik, a város székesegyházában mutat be szentmisét és tart szentbeszédet, ott, ahol Pio atyát pappá szentelték. A pápa Pio atyát a szent élethivatást választók elé állítja példaképként, kijelentvén, hogy „Pio atya alázatos és buzgó, saját egyházközségével egységben megélt szerzetesi életének példájához mindig bátran fordulhatnak útmutatásért azok, akik életüket Krisztus szolgálatának szentelik”.

1990 decemberére a szentek ügyeiért felelős kongregáció áttanulmányozza Pio atya boldoggá avatási eljárásának dokumentumait és a hozzájuk kapcsolódó tanúvallomásokat, és határozathozatalra készül. Ezzel egyidejűleg Pio atya személye és élete a tömegkommunikációs csatornák figyelmének középpontjába kerül, amely nem feltétlenül hat pozitívan az eljárás ezen igen kényes szakaszára. Nyilvánosságra kerülnek ugyanis azok az eljárások, vagy ahogyan a sajtóban illetik, „üldöztetések”, melyeket Pio atyának el kellett viselnie a Szent Hivatal részéről. A sajtó, a televízió és a rádió csatornái, miközben Pio atya életszentségét nyomatékosan hangsúlyozzák, éles kritikával illetik a Szent Hivatal egykori munkáját és működését, amely híradásaik szerint mindent elkövetett, hogy akadályozza Pio atya szent küldetésének beteljesítését. Közben mindenféle hírek kerülnek napvilágra a boldoggá avatás dátumáról, ám ezek természetesen minden hivatalos alapot nélkülöznek. 2004-ben Edward Nowak érsek, a szentek ügyeiért felelős kongregáció titkára San Giovanni Rotondóban tartott szentbeszédében így számol be a híveknek:

„A Szentatya nem csupán megbízott engem Pio atya boldoggá avatási eljárásának lefolytatásával, hanem amikor csak teheti, személyes érdeklődésének és várakozásának is hangot ad beszélgetéseink során. Egy alkalommal például, amikor együtt ebédeltünk, a pápa első kérdése ez volt hozzám: »Hogy állunk Pio atya ügyével?« Mire én a következőt válaszoltam: »Szentatyám, San Giovanni Rotondo és Manfredonia egyházközségei két egész polnyi, 104 kötetre való dokumentumot juttattak el hozzánk. Ha Szentatyám felhatalmaz rá, én elégetem ennek a háromnegyedét, és holnap megtarthatjuk nemcsak a boldoggá, hanem a szentté avatást is.« Erre a pápa így válaszolt: »Nem, nem. Tanulmányozzátok csak át alaposan ezeket az iratokat.«”

A pápa tehát, bár Pio atyát személyesen is ismerte, csodatételért imádkozott hozzá és vele, amelyet meg is kapott, és bár éveken át misztikus kapcsolatban álltak egymással, nem befolyásolja az ügy hivatalos menetét, és nem avatkozik bele a kongregáció munkájába. Azt is tudjuk, hogy II. János Pál pápa már ekkor minden nap imádkozik Pio atyához, szívében tehát úgy fordul hozzá, mint a Paradicsom egyik szentjéhez, és lelkiatyjának tekinti őt. Rejtélyes módon igen közel érzi magához a kapucinus barát személyét. Karol Wojtyła átéli az ellene elkövetett merénylet és a betegség különféle szenvedéseit, és ugyanazzal a lelkülettel éli meg pápaságának nehéz pillanatait, amelyet Pio atya is vallott. 1996 októberében a pápa nyilvánosan is említést tesz arról, hogy a stigmákat viselő kapucinus atyának mennyi félreértésben volt része, és a meg nem értettség borzalmas terhével kellett éveken át együtt élnie. Mindezek ellenére „Pio atya hű maradt az egyházi hatóságokhoz fűződő engedelmisségi fogadalmához, még a próbatételek és az elhagyatottság idején is”. Egy hónappal később a pápai államtitkárság hivatalosan is közli a szentek ügyeiért felelős kongregációval, hogy a Szentatya azt kéri, az ügy a lehető leggyorsabban haladjon előre.

1997 decemberében a kongregáció határozatot ad ki, amelyben elismeri és tanúsítja, hogy Pio atya életében a keresztényi erényeket hősies fokon gyakorolta és valósította meg, és a barát, „aki mentes volt minden e világi hívságtól, és aki Jézus Krisztus lángoló szeretetében élt, tökéletesen hasonlatossá vált Krisztushoz azzal, hogy önmagát áldozatként ajánlotta fel a világ üdvösségéért”. A dekrétum kijelenti továbbá, hogy az atya „Isten és embertársai iránt érzett mélységes szeretetében Krisztus megváltói működésének folytatójaként tökéletesen beteljesítette szent hivatását, amely egész életét betöltötte”.

Az atyát immár tiszteletreméltó címmel felruházó határozat szerint „Isten szolgájának egész élete a hit mélységes kifejeződése volt: mindent a hit fényében értékelt és annak nevében cselekedett. Hitét állandó imádsággal táplálta. Napjainak és éjjeleinek nagy részét Istennel való beszélgetésnek szentelte... Nem csupán az Istenbe vetett reményt és mélységes hitet élte és jelenítette meg életében, hanem szavaival és életpéldájával ezeket az erényeket embertársainak szívébe is átültette. Hosszú éveken keresztül különféle lelki szenvedéseket tapasztalt meg, valamint példás türelemmel és lelki erővel viselte sebhelyeinek minden fájdalmát. Rendjének és az egyházi hatóságoknak számos vele kapcsolatos intézkedését imádságos lélekkel és minden zúgolódás nélkül fogadta. A rágalmakkal szemben mindig hallgatásba burkolózott. A mértékletesség erényét az ima és a bűnbánat gyakorlásának eszközeivel valósította meg.”

A kongregáció számos bejelentést kap a Pio atya közbenjárására történt csodás gyógyulásokról, eseményekről is. Egyetlen példaként e helyütt csupán Consiglia De Martino asszony esetét említjük meg, aki Pio atya közbenjárása nyomán egy baleset következtében elszenvedett szegycsonttöréséből orvosi szempontból megmagyarázhatatlanul és azonnali hatállyal csodás módon felgyógyult. A csodát a kongregáció 1998 decemberében hivatalosan és végérvényesen el is ismerte.

Így jutunk el 1999. május 2.-áig. A Szent Péter tér zsúfolásig megtelt hívekkel. Azért mentek el oly sokan, hogy részt vegyenek az „ő szentjük” boldoggá avatásán. II. János Pál pápa arany miseruhában celebrál. Elérkezett hát számára is a pillanat, amikor maga adhatja meg Pio atyának az őt megillető egyházi elismerést, ötvenegy évvel kettejük találkozása után. Felejthetetlen nap ez, mind a Rómában és a San Giovanni Rotondóban Összegyűlt hívek, mind a pápa számára, aki meghatottan és hálás szívvel emlékezik vissza a kapucinus barátára. Személyes meghatottsága szentbeszédéből is kiviláglik. II. János Pál azonnal kijelenti: ő maga is tanúja lehetett a kapucinus barát szentségének:

„Számptalan ember zarándokolt el a San Giovanni Rotondó-i kolostorba, hogy találkozzék vele. És a zarándoklat halála után sem szűnt meg. Amikor fiatal papként Rómában tanultam, nekem is módomból nyílt rá, hogy személyesen is megismerjem őt. És hálát adok a Jóistennek, amiért megadta nekem a lehetőséget arra, hogy ma én emelhetem őt a boldog lelkek sorába.”

A boldoggá avatás szertartása húsvét ötödik vasárnapjának liturgiájába illeszkedően zajlik le.

„»Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet. Senki sem juthat el az Atyához, csak általam.« Jézus elmegy, hogy az Atya házában helyet készítsen nekünk. Ott a tanítvány örökre együtt lehet mesterével, és részesülhet az örök boldogságban. A cél eléréséhez egyetlen út vezet: Krisztus, akihez a tanítványnak hasonlatossá kell válnia. A szentség pontosan ebben áll: már nem a keresztyén ember az, aki él, hanem maga Krisztus él őbenne. Hatalmas és magasztos cél ez, amelyhez még egy nem kevésbé örömteli ígélet is társul: »Aki bennem hisz, ugyanazokat a tetteket viszi végbe, amelyeket én végbevittem, sőt még nagyobbakat is végbevisz, mert az Atyához megyek.« Hallgatjuk Krisztus szavait, és gondolataink az alázatos szívű kapucinus baráthoz szállnak. Milyen nyilvánvalóan teljesültek ezek a szavak Boldog Pietrelcinai Pio életében!

»Ne nyugtalankodjék a szívetek. Legyen hitetek!« (...) Mi más volt Szent Ferenc eme alázatos fiának az egész élete, ha nem folyamatos hitgyakorlás, s mi más éltette őt, ha nem az örök élet reménysége, amikor majd együtt lehet Krisztussal? »Elmegyek, hogy helyet készítek nektek (...), hogy ahol én vagyok, ott lehessetek ti is.« Mi más lehetett a célja annak a kemény önmegtagadó életnek, melynek Pio atya zsenge fiatal korától fogva alávetette magát, ha nem az isteni mesterhez való fokozatos hasonulás, hogy a tanítvány is eljuthasson oda, ahol mestere van?»

Majd a pápa felidézi a hívek előtt azt a hatalmas, mély és megrázó élményt, amelyet azok tapasztalhattak meg, akik Boldog Pio atya szentmiséjén részt vehettek:

„Aki elment San Giovanni Rotondóba, hogy részt vegyen az atya szentmiséjén, tanácsát kérje, vagy szentgyónást végezzen nála, maga is megláthatta az atyában a szenvedő és a feltámadt Krisztust. Pio atya arcáról a feltámadás fénye ragyogott ránk. Teste, amelyet a stigmák bélyegeztek meg, a halál és a feltámadás bensőséges kapcsolatát tette számunkra láthatóvá, amelyről a húsvét misztériuma is szól! Boldog Pietrelcinai Pio számára a Krisztus kínszenvedésében való részvétel különösen intenzíven nyilvánult meg: a különleges adományok, melyekben az atya részesült, valamint a belső, lelki és misztikus szenvedések, amelyek a fizikai érzéseket kísérték, lehetővé tették az atya számára, hogy egyedülálló módon állandó jelleggel maga is megélhesse és átélhesse Krisztus szenvedéseit, annak megmásíthatatlan tudatában, hogy a kálvária a szentek hegye!”

A pápa tehát az atya megpróbáltatásait hangsúlyozta. Az elszenvedett megpróbáltatásokat, az egyházi hatóságok meg nem értését. Majd a pápa így folytatta: „Nem kevésbé fájdalmas, sőt emberileg talán még nagyobb fájdalmat okoztak azok a megpróbáltatások, amelyeket különleges karizmai miatt kellett az atyának elviselnie. A szentek életében a történelem során néha

előfordult, hogy a kiválasztott, Isten különleges engedélyével, meg nem értettséggel találta magát szemben. Amikor ez megtörténik, akkor az érintett számára az engedelmisségi fogadalom megtartása a megtisztulás egyfajta olvasztótégelyévé válik, amelyben az egyén megmérettetik, ám ha továbbhalad megkezdett útján, akkor egyre hasonlatosabbá válhat Krisztushoz, a valódi szentség egyre nyilvánvalóbbá válik életében. Az előljárók felé tanúsított feltétlen engedelmisség volt Pio atya számára az »üdvözülés és a győzelem« elérésének egyetlen módja. Amikor pedig rászakadt a megpróbáltatások vihara, az atya életének iránymutatójává Szent Péter első levelének sorait tette, amelyben az apostol arra int mindenkit, hogy forduljunk Krisztushoz, az »élő kőhöz«. Krisztus ugyanis az »élő kő«, amelyre az egész egyház épül, amiért mindenkor hálát kell adnunk Istennek.”

„Mint élő kövek épüljetekek fölé lelki házzá.” Mennyire ráillenek e szavak Boldog Pio atya életére és az egyházzal való kapcsolatára! A pápa kiemelte, hogy az atya, Péter felszólítását követve, szentté akart tenni minden hozzá forduló lelket, az egész emberiséget, s tette ezt anélkül, hogy kolostorából kimozdult volna, csupán az ima hatalmas erejére támaszkodva. Az emberek iránti végtelen szeretetére Krisztus keresztje tanította őt, a fájdalom tökéletesen megtisztította lelkét, és hiteles tanúságtételével Krisztushoz és megváltó evangéliumához vonzotta a hívek lelkét.

II. János Pál szintén méltatta Pio atya szerető együttérzését és gondoskodását, amellyel szenvedő embertársai felé fordult. Létrehozott egy elsőrangú kórházat, ahol a betegek a terápiák mellett minden lelki támogatást és szeretetet megkaptak, hogy szenvedéseik elviselhetőbbé váljanak. Példát mutatott mindannyiunk számára, hogy hogyan kell embertestvéreinket szolgáló szeretetünkkel körülvenni.

A pápa szerint mindannyiunknak, Pio atya szavai szerint, Jézus szívére kell hagyatkoznunk, mindenben a hit erejére kell támaszkodnunk, akkor már e földi életünkben megtalálhatjuk a krisztusi békét és boldogságot. Szűz Mária legyen mindannyiunk segítségére abban, hogy szemünket mindenkor Istenre fűgesszük, és minden erőnkkel azon legyünk, hogy részesüljünk Krisztus isteni szeretetében. A boldog atyához fordulva pedig a pápa azért imádkozott, hogy legyen mindig a hozzá forduló hívek segítségére, mindenkinek adja meg a hön áhított vigasztalást és békét.

A boldoggá avatást követően a szentséghez vezető út már igen rövid. Újabb elismert csodatételre van szükség, amely a boldoggá avatást követő időszakban történik meg. Ez már nem sokkal Pio atya boldoggá avatása után be is következett, mégpedig a kis Matteo Pio Colella agyhártyagyulladásból való csodás felépülésével. Ez akkor történt, amikor a kisfiú családjának tagjai imáikban közvetlenül Pio atyához fordultak. 2001-ben az egyház ezt a csodatételt hivatalosan is elismerte. A szentté avatást 2002, június 16.-ra ki is tűzték.

Pio atya életszentségével Krisztus üzenetét hagyta ráánk, mely szerint „az én igám édes, az én terhem könnyű”! Az evangélium szavaiban szereplő „iga” emlékeztet bennünket arra a sok szenvedésre és megpróbáltatásra, amelyet az immár szentként tisztelt alázatos kapucinus szerzetesnek életében el kellett viselnie. Pio atya megtanít minket arra, hogy ez az „iga” hogyan lehet számunkra édes, Krisztus terhe pedig hogyan lehet számunkra könnyű. Ha a ráánk váró nehézségeket és fájdalmakat hűséges szeretettel fogadjuk és viseljük, akkor azok a szentséghez vezető út mérföldköveivé válhatnak és a legfőbb jó elérésének ígéretét hordozzák számunkra.

A mai kor emberének pedig, szintén Pio atya példája nyomdokain járva, újra fel kell fedeznie Krisztus keresztjének valódi jelentését és értékét. Szívünket a kereszt szemlélése által meg kell nyitnunk a remény előtt, amely Pio atya közbenjárásával egész életünket beragyogja és irányítja majd. Az önmehtagadás és a kereszt útján járva mindannyian eljuthatunk a végső célhoz, az üdvözüléshez Krisztusban.

Pio atya gyakran ismételte a mondást: „Én csak egy szegény szerzetes vagyok, aki imádkozik.” Pio atya lelkiségének alapvető jellegzetessége az Istennel megélt bensőséges és állandó lelki egység, amelyet az imádságon keresztül valósíthatunk meg. Az imádság a mi legjobb fegyverünk, „a kulcs, amely megnyitja előttünk Isten szívét”. A pápa a szentté avatási ceremónia zárásaként e szavakkal imádkozott Pio atyához:

„Kedves és alázatos szívű Pio atya, kérünk téged, taníts meg minket is valóban alázatosnak lenni, hogy mi is az evangélium kicsinyei közé tartozhassunk, akik előtt az Atyaisten felfedi majd az ő országát. Taníts meg minket fáradhatatlanul imádkozni, taníts meg minket bízni abban, hogy Isten mindig tudja, mire van szükségünk, mielőtt még bármit is kérnénk tőle. Add meg nekünk, hogy mi is az igazi hívő szemével lássunk, és a szegényekben és a szenvedőkben késedelem nélkül felismerjük Krisztus Urunk arcát. A harc és a megpróbáltatások idején támogass minket, és ha elbukunk, add meg nekünk, hogy megtapasztalhassuk a bűnbánat szentségének vigasztaló örömét. Ültesd el szívünkbe a te Szűz Mária iránt érzett gyengéd szeretetedet, aki Jézus édesanyja, és egyben a mi égi Édesanyánk is. Te kísérsz minket az égi hazába vezető zarándokutunkon, ahová reményeink szerint eljutunk majd, és ahol mi magunk is vég nélkül szemlélhetjük majd az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten dicsőségét. Amen.”

Így végződik Pietrelcinai Pio atyának, a nép szentjének élettörténete, amelyet II. János pápa koronázott meg az atya szentté avatásával. A Repubblica című olasz napilap a szentté avatási szertartást követő napon, 2002.június 17-én e szavakkal kommentálta az eseményt: „A rossznyelvűek azt mondják majd, Pio atya szentté avatásával a pápa saját magát is a szentek közé emelte, hiszen az utóbbi időben az ő személye is egyre jobban emlékeztet a szerető és szenvedő kapucinus atyára. Az igazság azonban az, hogy II. János Pál pápa, mielőtt elhagyna bennünket, utolsó erejével síkraszállt a jövő kereszténysége, a szeretet és a szenvedés kereszténysége mellett, a hatalom, a rend és a hierarchia puszta uralmával szemben.” A hívők tömege pedig, amely a Szent Péter teret elárasztva kiállt Pio atyáért és a pápáért, megértette a két szent életének üzenetét.

Forrás:

Pio atya világa 1.

Etalon Kiadó 2011